

มหาวิทยาลัย
MALAYA UNIVERSITY

พุทธศาสนา
(Literature)

มหาวิทยาลัย
vidyalaya U

เทศกาลและพิธีกรรม พระพุทธศาสนา

(Buddhist Festival and Traditions)

สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University Press

เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา (Buddhist Festival and Traditions)

ผู้แต่ง	: คณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย		
บรรณาธิการ	: รศ.ดร.สุพรด บุญอ่อน		
ผู้ช่วยบรรณาธิการ	: พลตรีเฉลิมชัย เสียงใหญ่	ผศ.ดร.พิชิตบูลย์ ทองเกลี้ยง	
	ผศ.สันติ เมืองแสง	ดร.นิกร ศรีราช	
ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นวิทยากร	: ศ.ดร.โสรัจจ์ หงษ์ลดารมภ์		
ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ	: รศ.ชัชชนะ รุ่งปัจฉิม	รศ.ดร.ประพัฒน์ ศรีภูถัก	
ศิลปะและรูปเล่ม	: นายสมบูรณ์ เพ่งพิศ		
ผู้ตรวจเนื้อหา	: พระมหาขวัญชัย ปุตุตวิเสโส	พระมหาทรงชัย วิชยเกร์	
	นายสุชญา ศิริธัญกร		
ออกแบบปก	: นายพิจิตร พรหมลี		
พิมพ์ครั้งที่ ๑	: มิถุนายน ๒๕๖๖		
จำนวนพิมพ์	: ๒,๐๐๐ เล่ม		
ลิขสิทธิ์	ลิขสิทธิ์ของสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ห้ามการลอกเลียนไม่ว่าส่วนใด ๆ ของหนังสือเล่มนี้ นอกจากจะได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรเท่านั้น		

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา = Buddhist festival and traditions.--

พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2566.

350 หน้า.

1. พิธีทางศาสนาและพิธีกรรม. I. ชื่อเรื่อง.

294.3138

ISBN 978-616-300-860-2

จัดพิมพ์โดย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขที่ ๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทร ๐๓๕ ๒๔๘ ๐๐๐ (ต่อ ๘๗๗๓) โทรสาร ๐๓๕ ๒๔๘ ๐๑๓

ศศ.บ. (การพัฒนาชุมชน), ค.บ. (การประถมศึกษา),
กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), รปม. (รัฐประศาสนศาสตร์)
วิทยาเขตแพร่

อีเมลล์ : Wee_mcu@hotmail.com

บทที่ ๑ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเทศกาลและพิธีกรรมในพระพุทธศา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สันติ เมืองแสง

ป.ธ. ๖, พ.ม. (วิชาชีพรูปพิเศษมัธยม), พธ.บ. (ศาสนา),
พธ.ม. (พระพุทธศาสนา)

คณะพุทธศาสตร์

อีเมลล์. Santi02mcu@gmail.com

บทที่ ๒ เทศกาลและพิธีกรรมในสมัยพุทธกาล

อาจารย์ ดร.นิกร ศรีราช

ป.ธ.๙, พธ.ม. (การจัดการเชิงพุทธ), พธ.ด. (การจัดการเชิงพุทธ)

คณะสังคมศาสตร์

อีเมลล์ : srirajnigorn@gmail.com

บทที่ ๓ เทศกาลและพิธีกรรมหลังพุทธกาล

ผศ.ดร.พลเภา เพ็งวิภาศ

น.ธ.เอก, ประโยค ๑-๒, พ.ม. (ประโยคครูพิเศษมัธยม), พธ.บ. (ศาสนา)

ศศ.ม. (ปรัชญา) , พธ.ด. (ปรัชญา)

วิทยาเขตขอนแก่น

อีเมลล์. Phonphoa1@com.ac.th

บทที่ ๔ เทศกาลและพิธีกรรมในประเทศไทย

บทที่ ๓ เทศกาลและพิธีกรรมหลังพุทธกาล

ดร.นิกร ศรีราช

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ประจำบท

เมื่อได้ศึกษาเนื้อหาในบทนี้แล้ว ผู้ศึกษาสามารถ

๑. เรียนรู้และเข้าใจความหมายพิธีกรรมหลังพุทธกาล
๒. เรียนรู้และเข้าใจบทบาทพระสงฆ์ในการประกอบพิธีกรรมในยุคหลังพุทธกาล
๓. เรียนรู้และเข้าใจการสร้างพระพุทธรูปและเจดีย์
๔. เห็นคุณค่าของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนากับเทศกาลและพิธีกรรม
๕. เรียนรู้การจัดเทศกาลและพิธีกรรมของอินเดียที่มีอิทธิพลต่อสังคมไทย

อธิบายเนื้อหา

- ความนำ
- พิธีกรรมหลังพุทธกาล
- บทบาทพระสงฆ์ในการประกอบพิธีกรรมในยุคหลังพุทธกาล
- ความสัมพันธ์ของการสร้างพระพุทธรูปและเจดีย์กับเทศกาลและพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา
- คุณค่าของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาเพื่อระลึกถึงพระพุทธเจ้า
- เทศกาลและพิธีกรรมของอินเดียที่มีอิทธิพลต่อประเทศไทย

บทที่ ๓ เทศกาล

๓.๑ ความ

คณะผู้

พุทธกาลหลัง

นำมาสู่การจัด

สร้างพระพุทธรูป

จัดพิธีกรรม ใน

เคารพนับถือจิ

มองไม่เห็นแล

เพราะฉะนั้นแ

เทศกาลที่นำม

ปรีนิพพานแล

ประวัติศาสตร์

ที่รวบรวมไว้แ

พิธีกรรมและ

ดังนี้

๓.๒ พิธีกรรม

ต้องเข้า

ไปถึงเทศกาล

พิธีกรรมทางพ

ซึ่งจะเกี่ยวกับ

บำเพ็ญกุศลใน

ก็พยายามที่จะ

โดยส่วนใหญ่แ

ประ